

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

25. september 2019

UKA2019/144/91

Uunga siunnersuut: Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaa pil-lugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq. (Utoqqalinersianik ikilisitsisoqartinnagu aningaaasanik innuttaasup akissarsiarisinnaasaanik qaffaaneq)

(Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai)

Naalakkersuisooqatigiikkumalluni isumaqatigiissuteqaraanni taava naalakkersuisooqatigiikkumalluni isumaqatigiissut tunngavigalugu sulineq piusarpoq. Inuaqatigiinnut neriorsuutigisimasat aam-malu qineqqusaarnermi neriorsuutigisimasat tunngavigalugit sulineq ingerlassaaq, allanngu-uteqarpallu peqquteqassaaq isumaqatigiinniniarnermi naaperiuteqarsimaneq imaluunniit inatsisartunit allannguuteqartitsisumik inerneqartitsineq.

Qanga meeraangallaratta 60 missaannaani ukiullit utoqqarujuusarput inuaqatigiinnilu suleqataa-sinnaanerat killeqartorujussuanngoreertarluni. Taamanikkut timi atornerujussuullugu aammalu as-soroornarnerujussuarmik tunngaveqartumik inuuneq tunngaveqarpoq. Imertartortarluni, aamaruu-tissaasortarluni, errorsiveqarani, maskinanillu imatut annerusumik ikiorteqarani inuuneq anger-larsimaffimi suliffinnilu ingerlanneqarpoq. Timi nungullariartortarput taassumalu kingunerisaanik inuaqatigiinnut tunniussinnaasaq siusisorujussuarmik killeqalersarluni.

Ullumikkut nunatsinni inuuneq nunanut allanut sanillersuukkaluarlugu sakkortuneroqisoq aammalu suli assoroornarneroqisoq, kisianni ataatsimut isigalugu siornatigutulli oqinnerungaartumik timi eqqarsaatigalugu inuuvugut tunniusimallatalu inuaqatigiinni sulisinnaassuseq angisooq suli misi-gisimallugu utoqqalinersiuteqalersinnaanermut ukiunut ikaarsarneq inuaqatigiinni annertooq piu-lernikuvoq.

Soorunami kinaluunniit ileqqaarniarnissamut pisussaavoq. Ileqqaarsinnaaneq annertooq inui-aqatigiinni pigereerparput, sipaarluta juullerniarmat, sipaarluta nalliuuttoqarnissaanut, pikilluta ullnunut angisuunut ilaqtariittut aammalu sipaartarluta ilaqtariittut inuttulluunniit feerialaarnissa-mut. Amerlanerpaartaatigulli ima aamma inuaqatigiit akimatiginngilagut tamakku avataatigut utoq-qalinissatsinnut inuulluataarutaasinnaasumut ileqqaarnerput ima annertutigisoq utoqqalinersi-utitta annertussusaata inisisimaffia soqtaavallaarunnaarsimalluni.

Ullumikkut utoqqalinersiuteqartortavut sulilaarsinnaasut sullittaqaat, qujanartumik ilami inui-aqatigiinni nukik angisooq pigaat, misilitakkatik pikkoriffitillu atorlugit inuaqatigiinnut tunniussa-rpassuatik suli tunniuttarmatigik. Taakku sulilaartarnermigut ilanngaavagineqartarnerat piumas-sutsimut annertuumik killiliisarpoq, tamanna misissunngikkaluarlugu apuutsivigineqartarlatalu

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

naliginnaasumik kikkunnit tamanit ilisimaneqarpoq. Kajumissuunissaq tunniussassaqarsinnaaneq pillatisiarineqartartussaanngilaq.

Eqqaamaneqassaaq utoqqalinersiuteqartut tamarmik saniatigut isertitaqarnissamut periarfisaqanngilaq, tamannalu tunngaviusumik utoqqalinersiuteqarnermi qulakkeerneqartuassaaq utoqqalinersiut inuussutigineqarsinnaaneq ataqqinartumillu utoqqalinersiuteqarsinnaanermut tunngaviussalluni.

Utoqqalinersiuteqalersarpugut tamakkiisumik suliffimmut siornatigutuulli tunniusimaffiginnissinaajunnaartilluta. Taamaammat inuiqatigiit utoqqalinersiuteqartitsisarneranut ilaalersarpugut. Imatut paasineqassanngilaq utoqqalinersiutinik periarlunga taava siornatigutuulli suliinnarneraingerallugu killeqanngitsumik. Utoqqalinersiuteqalertarnerup isumaa oqallinnermi qimanneqarnaversartariaqarpoq. Oqartoqarsinnaannginnamimi ukiukka utoqqalinersiuteqalernermut killimmatautoqqalinersiuteqaleriarlunga sulinera siiliatuulli ingerlatiinnassuara assiganik. Naapertuilluarnermik tunngaveqartumik inuiqaatigiinni utoqqalinersiaqartitsisarnermik ingerlatsissuugut.

Isumaqpugut utoqqalinersiaqartitsisarnerup annertussusaa tunngaviatigut ima qaffasitsigisumik inissismasariaqartoq pinngitsoorani utoqqalinersiaqartoq saniatigut isertitassarsiortariaqaranunaarunneqarluni qaammatip naanissaanut angummanniarniarnermi, kisiannili inuussutissaq naamattoq tunngaviatigut pigineqartariaqartoq. Tassunga saatinneqarpat saniatigut sulias-sarsiortitsisarnerput killilersinnaavarput eqqissillunilu utoqqalinersiuteqarsinnaaneq piusinnaalluni. Saniatigut isumaqpugut aamma ilanngaat qaffanneqarnissaanut suliniarneq attanneqassasoq. Imatut paasillugu tunngaviusumik utoqqalinersiuteqarneq qaffaavagineqarluni saniatigut sulias-sarsiortariaqarneq pinngitsoortillugu aammalu suliumasunut kajuminartuulluni.

Naaperiuteqarneq angisooq piusariaqarpoq aammalu piffissanngorpoq taassuma aaqqiivigineqarnissaa.

Kingullermik utoqqalinersiuteqarneq pillugu peqqussut allannguuteqarmat 2007-lli kingorna anner-tunerusumik aaqqiissuteqanngilaq. Aningaasatigut aporfiusinnaasoq qitiutinneqarlutik naalak-kersuisut annerusumik aaqqiinissamut tunuarsimaartut paasinarpoq.

Aaqqiissuteqartoqarmat kingullermik utoqqalinersiuteqartut atugaasa pitsanngorsaavigineqarnerani uanga namminerisamik utoqqaat pillugit naalakkersuisuvunga, qaffaateqartoqarnissamullu aningaasalersugassat pissarsiariumallugit ulluinnarni inuunermi pinngitsoorneqarsinnaasut tupa sukkullu akitsuutaat qaffaavagineqarput. Amerlanerussuteqartut aaqqiivigineqartoq taperserpaat, soq aamma maanna aaqqiineq tamakkiisoq angusinnaanngilarput aaqqiilaarnerinnaq siunerta-rinagu.

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut ataatsimiititaliamut ingerlanneqarnissaa inassutigaarput.